

δαχτυλίδι

δαχτυλίδι, το, ουσ. [<μσν. δακτυλίδιν < υποκορ. του αρχ. δακτύλιος με την κατάλ. -ίδιον], το δαχτυλίδι. **1.** (ειδικά) το δαχτυλίδι του αρραβώνα, του γάμου: «πήγε με την κοπέλα του στα μαγαζιά για ν' αγοράσουν δαχτυλίδια». **2.** οτιδήποτε έχει τη μορφή δαχτυλιδιού. **3.** στον πλ. **τα δαχτυλίδια**, (γενικά) τα χρυσαφικά που έχει στην κατοχή του κάποιο άτομο: «έπαιξε στα χαρτιά όλα της τα δαχτυλίδια». (Λαϊκό τραγούδι: μου 'φαγες όλα **τα δαχτυλίδια** και κοιμάμαι τώρα στα σανίδια). Υποκορ. **δαχτυλιδάκι, το**

- **αλλάζω δαχτυλίδι** ή **αλλάζω δαχτυλίδια** ή **αλλάζω τα δαχτυλίδια**, αρραβωνιάζομαι: «την άλλη Κυριακή αλλάζω δαχτυλίδια με την κόρη του τάδε». Από το έθιμο της αλλαγής δαχτυλιδιών ανάμεσα στους μελλονύμφους. (Λαϊκό τραγούδι: έχω **αλλάζει δαχτυλίδι** με μια κούκλα σαν στολίδι). Συνών. **αλλάζω βέρα** ή **αλλάζω βέρες** ή **αλλάζω τις βέρες**.

- **βάζω δαχτυλίδι**, βλ. φρ. **αλλάζω δαχτυλίδι**. (Λαϊκό τραγούδι: κι από τότε στρείδι μύδι **βάλαμε και δαχτυλίδι** κι όλοι λέγαν στην παρέα ο ωραίος κι η ωραία).

- **δίνω το δαχτυλίδι** (σε κάποιον), αποχωρώ από μια ηγετική θέση και διορίζω, χρήζω κάποιον αντικαταστάτη μου, χωρίς να κρατηθούν οι νόμιμες διαδικασίες: «ο κύριος Σημίτης έδωσε το δαχτυλίδι στον κύριο Γιώργο Παπανδρέου κι έτσι ανέλαβε την αρχηγία του κόμματος».

- **μέση δαχτυλίδι**, βλ. λ. [μέση](#).

- **παίρνω το δαχτυλίδι** (από κάποιον), χρήζομαι αντικαταστάτης από κάποιον που αποχωρεί από κάποια ηγετική θέση, χωρίς να κρατηθούν οι νόμιμες διαδικασίες: «ο κύριος Γιώργος Παπανδρέου πήρε το δαχτυλίδι απ' τον κύριο Σημίτη κι έτσι ανέλαβε την αρχηγία του κόμματος».

- **περνώ δαχτυλίδι** ή **περνώ δαχτυλίδια** ή **περνώ τα δαχτυλίδια**, αρραβωνιάζομαι ή παντρεύομαι: «την άλλη βδομάδα περνώ τα δαχτυλίδια με την τάδε». Συνών. **περνώ βέρα** ή **περνώ βέρες** ή **περνώ τις βέρες**.

- **της (του) γυρίζω το δαχτυλίδι πίσω**, **α.** υπαναχωρώ στην υπόσχεση γάμου που της (του) είχα δώσει, διαλύω τον αρραβώνα μου: «μετά από δυο χρόνια αρραβώνα, του γύρισε το δαχτυλίδι πίσω». **β.** πιο σπάνια διαλύω το γάμο μου. Συνών. **της (του) γυρίζω τη βέρα πίσω**.

- **τους αλλάζω τα δαχτυλίδια**, τους αρραβωνιάζω, τους παντρεύω, γίνομαι κουμπάρος τους: «αυτός που θα τους αλλάξει τα δαχτυλίδια, είναι παιδικός φίλος του γαμπρού». Συνών. **τους αλλάζω τις βέρες**.

- **τους περνώ τα δαχτυλίδια**, βλ. φρ. **τους αλλάζω τα δαχτυλίδια**.